

vore lokale Sparekasser. Den er muligvis lidt lavere her, men ikke ret væsentlig, og Resultatet vil blive, at de, der have ondt ved at faa Kaution over for vore private Laanekasser, heller ikke ville faa Lov til at komme ind i disse Foreninger, og ere derfor lige daarligt stillede, og de, der ere saa godt stillede, at de kunne faa Kaution, ville kunne blive Medlemmer her, men ville i hvert Fald ikke faa ret store Fordele. Der er gjort en Bemærkning fra to ærede Medlemmer, som har givet mig Anledning til at tage Ordet, ellers skulde jeg maasse ikke have gjort det, og det er denne, at det kunde være muligt, at det vilde være heldigt at knytte disse Kasser til Mejerierne, og især blev der fra det ærede Medlem for Bornholm (Blem) rettet en bestemt Opfordring til Ministeren til at tage dette under Overvejelse. Der ligger muligt noget i denne Tanke. Her have vi jo Foreningen stiftet, som til en vis Grad staar med solidarisk Anvar; men jeg tror dog, at der bliver ikke saa lidt at tage i Betragtning her, hvis vi virkelig skulle have det gennemført paa dette Grundlag. For det første bliver der at tage i Betragtning, at der vil være en hel Mængde Mennesker, som vilde være affaarne fra at komme med her, idet der jo er Ejendomsbesiddere, hvis Ejendomme ere saa uheldigt beliggende, at der ikke kan være Tale om, at de kunne komme med i Mejerierne, ingen vil tage dem med, fordi det vil medføre store Bekostninger at transportere deres Mælk. Dernæst er der en hel Del Mennesker, som have ment at have større Fordel ved at staa uden for Mejerierne; de ville i saa Tilfælde blive tvungne til at træde ind, ellers ville de være affaarne fra Laan. Men endelig er der Mejerier, der have bestemt i deres Vedtægter, at de optage alle og enhver, de optage f. Eks. ikke Smaafolk. Jeg kender flere af den Slags, men jeg behøver slet ikke at gaa langt, for at finde saadanne, thi det Mejeri, der ligger mig nærmest, har f. Eks. den Bestemmelse, at ingen kan komme med uden at have et Antal af fire Køer. Hvis vi altsaa vedtog denne Lov og indflettede den Bestemmelse, at kun de, der vare i Mejerierne, kunde komme til at nyde disse Goder, vilde det faktisk Forhold blive, i hvert Fald i min Kommune, at alle vi Smaamænd, som have 1—2—3

Køer, vilde være udestængte. Stulle vi ind paa den Basis, at Pengene skulle laanes til Mejerierne, og disse skulle stifte Foreningen, maa der med det samme stilles Betingelse om, at Vedtægterne blive af den Bestaafenhed, at alle og enhver kan komme med. Hvis det kan gøres paa den Maade, skal jeg ikke have noget imod det. Jeg skal hermed slutte disse Bemærkninger og sige, at jeg ser ikke, det er noget stort, der bydes Landbruget i denne Lov; men jeg skal ikke have det mindste imod, at den bliver fremmet, og jeg vil saa haabe, at den maa blive fremmet med nogen Forbedring. Kan det blive Tilfældet, vil der herigennem maasse blive givet en lille Haandsrækning til enkelte, der kunne behøve den, og enhver Haandsrækning til Landbruget, selv om den er nok saa lille, skal jeg gerne være med til at fremme.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgfreds): Jeg har nærmest bedet om Ordet, fordi jeg ikke vilde, at denne Forhandling skulde gaa til Ende, uden at der fra Landbrugets Side havde lydt en Røst, som advarede imod at vente sig alt for meget af dette Lovforslag. Selv om det bliver til Lov, tror jeg ikke, at det i nogen væsentlig Grad vil afhjælpe det Savn, der nu er til Stede. Efterhaanden som Prisene paa Landbrugsprodukter ere vedblevne at gaa ned, ere som Følge deraf ogsaa Ejendomspriserne sunkne, og det er blevet vanskeligere og vanskeligere at faa sekundære Laan i Landejendomme. Første Prioritets Laan er det jo ikke vanskeligere at faa, end det har været i mange Aar, man kan snarere sige, at det er blevet lettere at faa saadanne Laan saavel i Kreditforeninger som i Sparekasser og andre Laanekasser, naar man har betryggende Sikkerhed, idet der nemlig er Oversflodighed af Penge, men det, der er vanskeligt, er at faa sekundære Laan og Driftsloan. Dette er en Følge af den Mistillid til Landbruget, der ogsaa paaberaabes i et Andragende, som i sin Tid blev indgivet til Rigsdagen, en Mistillid, der er opstaaet paa Grund af de ugunstige Forhold, hvorunder Landbruget for Tiden lever. Dette Forhold har gentagende fremkaldt Lovforslag, der ere forelagte ved privat Initiativ. Disse Lovforslag have imidlertid hvilet paa et helt andet